

Dokument zasedanja

A10-0019/2024

22.11.2024

POROČILO

o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce na podlagi vloge Belgije – EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper (COM(2024)0370 – C10-0166/2024 – 2024/0286(BUD))

Odbor za proračun

Poročevalec: Matjaž Nemeč

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
PRILOGA: SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA.....	7
OBRAZLOŽITEV	9
PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVKE	11
PISMO ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE	12
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	16
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	17

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce na podlagi vloge Belgije – EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper (COM(2024)0370 – C10-0166/2024 – 2024/0286(BUD))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2024)0370 – C10-0166/2024),
 - ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (EU) 2021/691 z dne 28. aprila 2021 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1309/2013¹,
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027², kot je bila spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) 2024/765³, in zlasti člena 8 Uredbe,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev⁴, in zlasti točke 9,
 - ob upoštevanju načel evropskega stebra socialnih pravic in ciljev iz akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A10-0019/2024),
- A. ker je Unija vzpostavila zakonodajne in proračunske instrumente za dodatno podporo delavcem, ki so jih prizadele posledice velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih ali svetovna finančna in gospodarska kriza, ter za pomoč pri njihovem ponovnem vključevanju na trg dela; ker se ta pomoč zagotovi v obliki finančne podpore delavcem in podjetjem, za katera so delali;
- B. ker je Belgija vložila vlogo EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper za finančni prispevek iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (ESPG) zaradi odpustitve 681 presežnih delavcev⁵ v gospodarskem sektorju, razvrščenem v oddelek 17 NACE

¹ UL L 153, 3.5.2021, str. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj>.

² UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

³ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2024/765 z dne 29. februarja 2024 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

⁴ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

⁵ V smislu člena 3 uredbe o ESPG.

Revizija 2 (Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja) in oddelek 28 (Proizvodnja drugih strojev in naprav), v regiji Provincie Limburg v referenčnem obdobju od 31. decembra 2023 do 30. aprila 2024;

- C. ker se vloga nanaša na 567 delavcev, ki so postali presežni v podjetju Sappi Lanaken NV (papir), in 114 delavcev, ki so postali presežni v podjetju Purmo Group Belgium NV (stroji);
- D. ker vloga temelji na merilih za pomoč iz člena 4(2), točka (c), uredbe o ESPG, v skladu s katero mora v štirimesečnem referenčnem obdobju postati presežnih najmanj 200 delavcev v podjetjih, ki delujejo v istem ali različnih gospodarskih sektorjih in se nahajajo v isti regiji;
- E. ker sta pandemija COVID-19 in ruska vojaška agresija v Ukrajini zmanjšali gospodarsko konkurenčnost in negativno vplivali na gospodarsko rast v Belgiji;
- F. ker je bilo podjetje Sappi Lanaken specializirano za proizvodnjo premazanega papirja brez lesa; ker se je zaradi vse manjšega povpraševanja po grafičnih izdelkih, ki je posledica večje digitalizacije, povečala presežna zmogljivost evropske industrije premazanega papirja brez lesa; ker proizvodnje v podjetju Sappi Lanaken brez velikih naložb ni bilo mogoče preusmeriti na druge izdelke iz papirja, po katerih je povpraševanje večje, zato se je skupina Sappi odločila, da bo ustavila proizvodnjo v obratu Lanaken in zaprla obrat, saj zaradi strukturne presežne zmogljivosti v industriji ni bilo mogoče opredeliti primerne kupca;
- G. ker se je obseg proizvodnje panelnih radiatorjev skupine Purmo v obdobju 2018–2023 stalno zmanjševal, in sicer z 820.000 enot v letu 2018 na 320.000 enot v letu 2023 (–60 %); ker je pri primerjavi proizvodnih stroškov različnih obratov skupine Purmo v Evropi obrat v Zonhovnu v slabšem položaju, saj so njegovi stroški od 17 % do 35 % višji od drugih; ker se je skupina Purmo odločila, da bo ustavila proizvodnjo 50-milimetrskih panelnih radiatorjev v svojem obratu v Zonhovnu in zaprla zadevno proizvodno linijo; ker je po nepričakovanih razmerah v zvezi z razpoložljivostjo in cenami plina, ki so posledica ruske vojaške agresije proti Ukrajini, ter zaradi zakonodaje Unije, ki podpira nizkotemperaturne ogrevalne sisteme v škodo panelnih radiatorjev, obnovitev povpraševanja malo verjetna, saj bo trg panelnih radiatorjev vse bolj omejen na nadomestitev enot v uporabi;
- H. ker sta podjetji v skladu z belgijsko zakonodajo upoštevali obvezni postopek obveščanja predstavnikov delavcev in posvetovanja z njimi ter ustanovili enoto za zaposlovanje, katere namen je delavcem, odpuščenim v okviru kolektivnega odpuščanja, zagotoviti storitve za iskanje nadomestne zaposlitve;
- I. ker bi morali biti finančni prispevki iz ESPG usmerjeni predvsem v aktivne ukrepe politike trga dela in prilagojene storitve, katerih cilj je, da se upravičence hitro in ponovna vključi v dostojno in trajnostno zaposlitev v njihovem prvotnem sektorju dejavnosti ali zunaj njega, hkrati pa pripravi na bolj zeleno in bolj digitalno evropsko gospodarstvo;
- J. ker sredstva ESPG ne smejo presežati najvišjega letnega zneska 30 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018), kot je določeno v členu 8 Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093, spremenjene z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2024/765;

1. se strinja s Komisijo, da so pogoji iz člena 4(2), točka (c), uredbe o ESPG izpolnjeni in da je Belgija na podlagi navedene uredbe upravičena do finančnega prispevka v znesku 704.135 EUR, kar je 60 % skupnih stroškov v znesku 1.173.559 EUR, pri čemer stroški posameznikom prilagojenih storitev znašajo 1.126.559 EUR, stroški dejavnosti priprave, upravljanja, informiranja in obveščanja javnosti ter nadzora in poročanja pa 47.000 EUR;
2. ugotavlja, da so belgijski organi vlogo predložili 19. julija 2024, Komisija pa je na osnovi dodatnih informacij, ki jih je posredovala Belgija, oceno te vloge dokončala 5. novembra 2024 in jo še istega dne posredovala Parlamentu;
3. ugotavlja, da se vloga nanaša na 567 delavcev, ki so postali presežni v podjetju Sappi Lanaken, in 114 delavcev, ki so postali presežni v podjetju Purmo Group Belgium; ugotavlja tudi, da so ciljni upravičenci, ki jih je skupaj 632, skoraj izključno moški;
4. poudarja, da sta trga dela v občinah Lanaken in Zonhoven v slabšem položaju v primerjavi z Limburgom kot celoto ali Flandrijo, kjer je razmerje med delovno aktivnim prebivalstvom in razpoložljivimi delovnimi mesti bistveno nižje kot v Limburgu kot celoti ali v Flandriji; poudarja, da se je število delovnih mest v industriji, ki so na voljo v Limburgu, leta 2023 zmanjšalo za 15 %;
5. poudarja, da profili presežnih delavcev, od katerih je tretjina starih 55 let ali več, 30 % pa jih ima nizko izobrazbo, pomenijo resne ovire na trgu dela; poudarja, da bodo delavci glede na upadanje števila prostih delovnih mest in njihovo geografsko porazdelitev potrebovali dodatno prilagojeno podporo, ki jim bo v pomoč pri prehodu v zaposlitev;
6. opominja, da bodo belgijski organi poskrbeli, da bo izvor pomoči jasen in da bo financiranje Unije prepoznavno, ter da bodo poudarili dodano vrednost Unije, ki jo ima ta ukrep, in sicer s skladnimi, učinkovitimi in ciljno usmerjenimi informacijami različnim skupinam, vključno s ciljno usmerjenimi informacijami za upravičence, lokalne in regionalne organe, socialne partnerje, medije in javnost;
7. meni, da je družbena odgovornost Unije in držav članic, da prizadetim delavcem zagotovijo možnost za pridobitev potrebnih kvalifikacij za prihodnjo zaposlitev, saj digitalni in ekološki prehod pomembno vplivata na njihove sektorje, hkrati pa vodita k zmanjšanju povpraševanja; pozdravlja dejstvo, da je Belgija usklajeni sveženj prilagojenih storitev pripravila v posvetovanju s ciljnim upravičenci, njihovimi predstavniki in socialnimi partnerji;
8. poudarja, da je treba podporo iz ESPG vključiti v širšo strategijo za prizadete delavce in regijo na vseh političnih ravneh, tudi s podporo ustreznim instrumentom financiranja Unije, da pri digitalnem in podnebnem prehodu nihče ne bo zapostavljen;
9. opozarja, da prilagojene storitve, ki se bodo nudile delavcem, vključujejo naslednje ukrepe: svetovalca za socialne ukrepe, orientacijsko svetovanje in poklicno usmeritev, aktivno podporo pri iskanju zaposlitve, usposabljanje, preusposabljanje in poklicno usposabljanje, tudi usposabljanje iz digitalnih spretnosti, ter usposabljanje na delovnem mestu;
10. ugotavlja, da je Belgija prilagojene storitve za ciljne upravičence začela izvajati

26. decembra 2023 in da je torej obdobje upravičenosti do finančnega prispevka iz ESPG začelo teči istega dne in se bo končalo 24 mesecev po začetku veljavnosti sklepa o financiranju;

11. ugotavlja, da je Belgija prve upravne odhodke za izvajanje ESPG imela 20. novembra 2023 in da bodo tovrstni odhodki torej upravičeni do finančnega prispevka iz ESPG od tega datuma do izteka 31 mesecev od datuma začetka veljavnosti sklepa o financiranju;
12. poudarja, da so belgijski organi potrdili, da bosta pri dostopu do predlaganih ukrepov in njihovem izvajanju spoštovani načeli enake obravnave in nediskriminacije ter da bo preprečeno vsakršno dvojno financiranje;
13. ponavlja, da pomoč iz ESPG ne sme nadomestiti ukrepov, za katere so odgovorna podjetja na podlagi nacionalnega prava ali kolektivnih pogodb, pa tudi ne drugih nadomestil ali pravic presežnih delavcev, saj mora pomoč iz ESPG druge prejemke samo dopolnjevati; opozarja, da morajo države članice, ki zaprosijo za finančno podporo iz ESPG, zagotoviti, da so izpolnjene zahteve iz nacionalne zakonodaje in zakonodaje Unije v zvezi s kolektivnim odpuščanjem ter da je zadevno podjetje ustrezno poskrbelo za svoje delavce;
14. poziva belgijske oblasti in druge države članice, naj proaktivno sprejmejo preventivne ukrepe, da bi se industrija prilagodila globalizaciji ter tehnološkim in okoljskim spremembam ter da bi delavce zaščitili pred izgubo delovnih mest in drugimi negativnimi posledicami globalizacije;
15. odobri sklep, priložen tej resoluciji;
16. naroči svoji predsednici, naj podpiše ta sklep skupaj s predsedujočim Svetu ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
17. naroči svoji predsednici, naj resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.

PRILOGA: SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce na podlagi vloge Belgije – EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/691 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1309/2013⁶ ter zlasti člena 15(1), prvi pododstavek, Uredbe,

ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev⁷, ter zlasti točke 9 Sporazuma,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilja Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) sta izkazovanje solidarnosti ter spodbujanje dostojne in trajnostne zaposlitve v Uniji s podporo za odpuščene delavce in samozaposlene osebe, ki so prenehale opravljati dejavnost, pri velikih prestrukturiranjih ter s pomočjo zanje, da se čim prej vrnejo v dostojno in trajnostno zaposlitev.
- (2) Sredstva ESPG ne smejo presegati najvišjega letnega zneska 30 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018), kot je določeno v členu 8 Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093⁸, spremenjene z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2024/765⁹, in členu 16 Uredbe (EU) 2021/691.
- (3) Belgija je 19. julija 2024 vložila vlogo za uporabo ESPG v skladu s členom 8(1) Uredbe (EU) 2021/691 v zvezi s presežnimi delavci v gospodarskih sektorjih, razvrščenih v oddelek 17 NACE Revizija 2 (Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja) in oddelek 28 (Proizvodnja drugih strojev in naprav) v regiji na ravni NUTS 2 Provincie Limburg (BE22) v Belgiji. Vloga je bila dopolnjena z dodatnimi informacijami, predloženimi v skladu s členom 8(5) Uredbe (EU) 2021/691. Na podlagi ocene Komisije iz Predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi ESPG¹⁰ se šteje, da vloga izpolnjuje pogoje za finančni prispevek iz ESPG iz člena 13 Uredbe (EU) 2021/691.
- (4) Zato bi bilo treba uporabiti ESPG, da se zagotovi finančni prispevek v višini 704.135 EUR za vlogo, ki jo je vložila Belgija.

⁶ UL L 153, 3.5.2021, str. 48.

⁷ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28

⁸ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11).

⁹ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2024/765 z dne 29. februarja 2024 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

¹⁰ COM(2024)0370.

- (5) Da bi se čim bolj skrajšal čas, potreben za uporabo ESPG, bi bilo treba ta sklep uporabljati od datuma sprejetja –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

V okviru splošnega proračuna Unije za proračunsko leto 2024 se iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce uporabi znesek v višini 704.135 EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in odobritvah plačil.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*. Uporablja se od [datum sprejetja][□].

V...,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*

□ Datum vstavi Parlament pred objavo v Uradnem listu.

OBRAZLOŽITEV

I. Ozadje

Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG) je bil ustanovljen za dodatno pomoč delavcem, ki so jih prizadele posledice velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih.

Komisija v skladu s točko 9 medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020¹ v primeru, da je bila vloga pozitivno ocenjena, proračunskemu organu posreduje predlog za uporabo sklada in zahtevke za prerazporeditev sredstev v ustrezne proračunske vrstice.

II. Vloga Belgije in predlog Komisije

Belgija je 19. julija 2024 vložila vlogo EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper za finančni prispevek iz ESPG po odpustitvi 681 presežnih delavcev² – 567 v podjetju Sappi Lanaken po zaprtju tega obrata za proizvodnjo papirja in 114 v podjetju Purmo Group Belgium zaradi ustavitve proizvodne linije panelnih radiatorjev v obratu Zonhoven. To je druga tovrstna vloga v letu 2024.

Komisija je vlogo ocenila in v skladu z vsemi veljavnimi določbami uredbe o ESPG ugotovila, da so pogoji za finančni prispevek iz ESPG izpolnjeni.

5. novembra 2024 je sprejela predlog sklepa o uporabi sredstev ESPG v korist Belgije, da bi podprla ponovno vključitev 632 ciljnih upravičencev, tj. delavcev, ki so postali presežni v podjetju Sappi Lanaken in v skupini Purmo, na trg dela. Iz ESPG bo za Belgijo uporabljenih skupaj 704.135 EUR, kar je 60 % vseh stroškov predlaganih ukrepov.

Komisija je ocenila, da je belgijska vloga dopustna na podlagi merila za pomoč iz člena 4(2)(c) uredbe o ESPG, ki zahteva najmanj 200 presežnih delavcev v štirimesečnem referenčnem obdobju v podjetjih, ki delujejo v istem ali različnih gospodarskih sektorjih in se nahajajo v isti regiji.

Zahteva se sofinanciranje iz ESPG za naslednje vrste ukrepov, ki jih je treba zagotoviti presežnim delavcem:

- a) Svetovalec za socialne ukrepe (SIA): svetovalec za socialne ukrepe je prva storitev, ki se zagotavlja odpuščenim delavcem. Storitve se začne z zagotavljanjem informacij o podpori, ki je na voljo za lažji prehod delavcev v zaposlitev. SIA je referenčna točka za delavce v celotnem postopku.
- b) Orientacijsko svetovanje in poklicna usmeritev: motivacijska in inspiracijska pomoč; podpora in obveščanje o razvoju na trgu dela in morebitnih poklicnih poteh. Delavce se spodbuja, da nadgradijo svoje spretnosti ali se naučijo novih ter sodelujejo pri ukrepih usposabljanja, ki jim bodo pomagali pri iskanju nove zaposlitve. Podpora pri dejavnostih iskanja zaposlitve, pomoč pri postopku prijave za zaposlitev, priprava na razgovore za delovno mesto itd. Za delavce, ki so daleč

¹ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev, UL L 4331, 22.12.2020, str. 28.

² V smislu člena 3 uredbe o ESPG.

od zahtevanih profilov prostih delovnih mest ali slabo obvladajo nizozemščino, se načrtuje okrepljeno poklicno svetovanje.

- c) Aktivna podpora pri iskanju zaposlitve: med drugimi podpornimi dejavnostmi ta podpora vključuje preučevanje delovnih mest z namenom iskanja morebitnih prostih delovnih mest, ki še niso objavljena in bi lahko ustrezala upravičenim delavcem. Poleg tega bodo organizirani različni dogodki za iskanje zaposlitve, kot so zaposlitveni sejmi.
- d) Usposabljanje, preusposabljanje in poklicno usposabljanje: delavci bodo imeli dostop do standardne ponudbe usposabljanja javnih zavodov za zaposlovanje. Hkrati bo po potrditvi posameznih projektov s svetovalcem za poklicno usposabljanje ponujeno posebno usposabljanje glede na ugotovljene potrebe.
- e) Usposabljanje na delovnem mestu: delavcem so na voljo usposabljanja na delovnem mestu v podjetju, ki jih bo zaposlilo po usposabljanju. Glede na potrebe delavca lahko usposabljanje na delovnem mestu traja od 4 do 26 tednov. Usposabljanju sledi pogodba o zaposlitvi za nedoločen ali določen čas, ki traja vsaj tako dolgo kot usposabljanje.

Opisani ukrepi so po oceni Komisije aktivni ukrepi na trgu dela in sodijo med upravičene ukrepe iz člena 7 uredbe o ESPG, prav tako pa ne nadomeščajo pasivnih ukrepov socialnega varstva.

Belgija je poslala zahtevane informacije o ukrepih, ki so za ta podjetja obvezni v skladu z nacionalno zakonodajo ali kolektivnimi pogodbami. Potrdila je, da finančni prispevek iz ESPG teh ukrepov ne bo nadomestil.

Postopek

Da bi uporabila sredstva sklada, je Komisija proračunskemu organu predložila zahtevo za prerazporeditev v skupnem znesku 704.135 EUR iz rezerve za ESPG (proračunska vrstica 30 04 02; sredstva za prevzem obveznosti) v ESPG (proračunska vrstica 16 02 02; sredstva za prevzem obveznosti).

V skladu z internim dogovorom v Parlamentu morata Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve ter Odbor za regionalno politiko sodelovati v postopku in s konstruktivno podporo prispevati k oceni vlog za sredstva sklada.

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,
OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVKE**

Poročevalec kot izključno pristojen izjavlja, da ni prejel nobenih prispevkov od subjektov ali oseb, ki bi jih bilo treba navesti v tej prilogi v smislu člena 8 Priloge I Poslovnika.

21.11.2024

PISMO ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE

Johan Van Overtveldt
predsednik
Odbor za proračun
BRUSELJ

Zadeva: Mnenje o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce na podlagi vloge Belgije – EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper (2024/0286(BUD))

Spoštovani gospod predsednik!

Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve je bilo v postopku iz naslova naloženo, da pripravi mnenje in ga predloži vašemu odboru. Odločil se je, da bo pripravil mnenje v obliki pisma.

Vprašanje je obravnaval na seji 21. novembra 2024. Na tej seji je sklenil, da bo mnenje, navedeno v nadaljevanju, predložil Odboru za proračun kot pristojnemu odboru.

Lep pozdrav,

Li Andersson

MNENJE

- A. ker je Belgija 19. julija 2024 vložila vlogo za finančni prispevek iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) v skladu s členom 8(1) Uredbe (EU) 2021/691 (uredba o ESPG) za presežne delavce v gospodarskih sektorjih, razvrščenih v oddelek 17 NACE Revizija 2 (Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja) in oddelek 28 (Proizvodnja drugih strojev in naprav) v regiji na ravni NUTS 2 Provincie Limburg (BE22) v Belgiji;
- B. ker je Belgija vlogo vložila na podlagi meril za pomoč iz člena 4(2)(c) uredbe o ESPG, ki zahteva prenehanje delovne aktivnosti oz. opravljanja dejavnosti za vsaj 200 presežnih delavcev v referenčnem obdobju štirih mesecev (v tem primeru od 31. decembra 2023 do 30. aprila 2024) v podjetjih, ki delujejo v istem ali različnih gospodarskih sektorjih na ravni oddelka NACE Revizija 2 in se nahajajo v isti regiji na ravni NUTS 2 v državi članici; ker je Komisija vlogo ocenila in v skladu z vsemi veljavnimi določbami uredbe o ESPG ugotovila, da so pogoji za finančni prispevek iz ESPG izpolnjeni;
- C. ker se vloga nanaša na 681 presežnih delavcev (upravičencev), ki so prenehali opravljati dejavnost v zgoraj navedenih gospodarskih sektorjih;
- D. ker je Komisija 5. novembra 2024 sprejela predlog sklepa o uporabi sredstev ESPG v korist Belgije, da bi podprla ponovno vključitev 632 ciljnih upravičencev na trg dela;
- E. ker je vzrok za te presežke v sektorju papirja povezan s tem, da se je podjetje Sappi Group (Sappi) odločilo, da bo ustavilo proizvodnjo v Lanaknu in zaprlo obrat; ker je glavni vzrok za to zmanjšanje povpraševanja po grafičnih izdelkih, ki je posledica večje digitalizacije in posledične vse večje presežne zmogljivosti evropske industrije premazanega papirja brez lesa (v 15 letih se je zmogljivost evropske industrije premazanega papirja brez lesa zmanjšala za 50 %, in sicer na 4,6 milijona ton leta 2023); ker je posledica tega 567 odpustov;
- F. ker se je število delovnih mest v industriji, ki so na voljo v provinci Limburg, leta 2023 v primerjavi s predhodnim letom zmanjšalo za 15 %; ker je dogodek, ki je povzročil presežke v strojnem sektorju, povezan z odločitvijo podjetja Purmo Group Belgium NV (Purmo), da ustavi proizvodnjo 50-milimetrskih panelnih radiatorjev v svojem obratu v Zonhovnu in zapre zadevno proizvodno linijo; ker je razlog za ustavitev proizvodnje močan upad povpraševanja po panelnih radiatorjih v EU, ki je povezan z vse večjim povpraševanjem po alternativnih ogrevalnih sistemih, kot so toplotne črpalke in nizkotemperaturni sistemi, zaradi naraščajočih cen plina, ki so posledica ruske vojaške agresije proti Ukrajini, in posledičnih učinkov na potrošnjo potrošnikov ter razogljčenje stavb in industrije, da bi zmanjšali porabo energije; ker je posledica tega 114 odpustov;
- G. ker je odpuščenih delavcev največ v obratih Lanaken (83 %) in Zonhoven (27 %), zato je provinca Limburg v Flandriji ozemlje, ki ga je najbolj prizadelo odpuščanje presežnih delavcev; ker sta trga dela v občinah Lanaken in Zonhoven v slabšem položaju v primerjavi s provinco Limburg kot celoto ali regijo Flandrija; ker je razmerje med delovno aktivnim prebivalstvom in razpoložljivimi delovnimi mesti 49 % v Lanaknu in 55 % v Zonhovnu, kar je med 19 in 13 odstotnimi točkami manj kot v Limburgu (68 %) in med 24 in 18 odstotnih točk manj kot v Flandriji (73 %); ker je poleg tega razmerje

med iskalci zaposlitve in prostimi delovnimi mesti v občini Lanaken in njegovi okolici (občina Maasland) 4,5 (približno dvakrat več kot v Flandriji); ker je na trg dela občine Maasland negativno vplivalo tudi prestrukturiranje na Nizozemskem, kjer je nizozemski proizvajalec avtomobilov VDL 1. marca 2024 poročal o izgubi približno 2000 delovnih mest v svojem proizvodnem obratu v Bornu, od tega 700 čezmejnih delavcev, ki živijo v občini Maasland;

- H. ker je Belgija navedla, da je bil usklajeni sveženj prilagojenih storitev pripravljen v posvetovanju s socialnimi partnerji v skladu s členom 7(4) uredbe o ESPG; ker so sindikati in organizacije delodajalcev vključeni v dejavnosti javnih zavodov za zaposlovanje v Flandriji (VDAB) na vseh ravneh;
- I. ker sredstva ESPG ne presegajo najvišjega letnega zneska 30 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018), kot je določeno v členu 8 Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027;

Zato Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za proračun kot pristojni odbor, naj v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. želi spomniti, da je namen ESPG izkazovati solidarnost z upravičenci in jih podpirati; meni, da bi morali biti finančni prispevki iz ESPG prvenstveno usmerjeni k aktivnim ukrepom na trgu dela in prilagojenim storitvam, s katerimi bi se upravičenci hitro ponovno vključili v dostojno in trajnostno zaposlitev v svojem prvotnem sektorju ali pa zunaj njega; poudarja, da je delavce pomembno pripraviti na nujno potrebni zeleni in digitalni prehod evropskega gospodarstva in družbe ter jim pri tem pomagati; v zvezi s tem ponovno poudarja, da ima Unija pomembno vlogo pri nudenju potrebnih kvalifikacij za pravičen prehod v skladu z evropskim zelenim dogovorom, tudi s financiranjem iz ESPG;
2. se strinja s Komisijo, da so pogoji iz člena 4(2)(c) uredbe o ESPG izpolnjeni in da je Belgija na podlagi navedene uredbe upravičena do finančnega prispevka v znesku 704.135 EUR, kar je 60 % skupnih stroškov v znesku 1.173.559 EUR (pri čemer stroški posameznikom prilagojenih storitev znašajo 1.126.559 EUR, stroški dejavnosti priprave, upravljanja, informiranja in obveščanja javnosti ter nadzora in poročanja pa 47.000 EUR); opozarja, da je Belgija v skladu z uredbo o ESPG upravičena do najvišje stopnje sofinanciranja v višini 85 % skupnih stroškov;
3. ugotavlja, da je podjetje, ki odpušča, ravnalo v skladu z belgijskim zakonom o kolektivnih odpustih, ki določa obvezen postopek obveščanja predstavnikov delavcev in posvetovanja z njimi; pozdravlja, da je Belgija poročala, da so se prva informativna srečanja z delavci začela 26. decembra 2023, skupine za zaposlovanje pa so sledile takoj po odpustih, in da so javni zavodi za zaposlovanje (VDAB) že 13. marca 2024 v Lanaknu organizirali zaposlitveni sejem za nekdanje delavce podjetij Sappi in Purmo, na katerem je sodelovalo približno 20 podjetij;
4. glede na profil odpuščenih delavcev opaža, da jih je tretjina starih 55 let ali več, 30 % pa jih je nizko izobraženih; meni, da bodo delavci glede na trend zmanjševanja števila prostih delovnih mest in njihove geografske porazdelitve potrebovali dodatno prilagojeno podporo, ki jim bo v pomoč pri prehodu v zaposlitev;
5. poudarja, da je Belgija potrdila, da ukrepi, za katere bo uporabljen finančni prispevek iz

ESPG, ne bodo deležni finančnih prispevkov iz drugih finančnih instrumentov Unije;

6. ugotavlja, da prilagojene storitve, ki bodo zagotovljene delavcem, vključujejo naslednje ukrepe: (a) svetovalca za socialne ukrepe, (b) orientacijsko svetovanje in poklicno usmeritev, (c) aktivno podporo pri iskanju zaposlitve, (d) usposabljanje, preusposabljanje in poklicno usposabljanje ter (e) usposabljanje na delovnem mestu; glede na starost in izobraževalni profil ciljnih upravičencev poudarja, da bi bilo treba pri zagotavljanju prilagojenih storitev upoštevati posebne potrebe teh skupin;
7. poudarja zlasti pomen člena 7(2) uredbe o ESPG, v skladu s katerim je treba v usklajenem svežnju predvideti prihodnje obete na trgu dela ter potrebna znanja in spretnosti, združljiva s prehodom na trajnostno gospodarstvo, ki bo gospodarno z viri, pri čemer je poseben poudarek na razširjanju znanj in spretnosti, potrebnih v digitalni industrijski dobi; pozdravlja dejstvo, da standardna podpora javnih zavodov za zaposlovanje (VDAB) presežnim delavcem vključuje digitalna orodja in usposabljanje na področju digitalnih znanj in spretnosti ter spretnosti, ki so potrebne v z viri gospodarnem gospodarstvu;
8. želi opozoriti na možnost, da se v usklajeni sveženj vključijo posebni časovno omejeni ukrepi, med drugim dodatki za nego otroka, kot je določeno v členu 7(2)(b) uredbe o ESPG, da se iskalcem zaposlitve omogoči udeležba v predlaganih dejavnostih.

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	21.11.2024
Izid končnega glasovanja	+: 29 -: 1 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Jeorjos Avtias (Georgios Aftias), Isabel Benjumea Benjumea, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Thomas Geisel, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Fabienne Keller, Janusz Lewandowski, Giuseppe Lupo, Ignazio Roberto Marino, Fernando Navarrete Rojas, Matjaž Nemeč, Danuše Nerudová, Ruggero Razza, Bogdan Rzońca, Hélder Sousa Silva, Nicolae Ștefănuță, Joachim Streit, Carla Tavares, Nils Ušakovs, Auke Zijlstra
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Moritz Körner, Tiago Moreira de Sá
Poslanci iz člena 216(7) Poslovnika, navzoči pri končnem glasovanju	Christophe Bay, Udo Bullmann, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Ștefan Mușoiu, Jan-Christoph Oetjen

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

29	+
ECR	Ruggero Razza, Bogdan Rzońca
NI	Thomas Geisel
PPE	Jeorjos Avtias (Georgios Aftias), Isabel Benjumea Benjumea, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Janusz Lewandowski, Fernando Navarrete Rojas, Danuše Nerudová, Hélder Sousa Silva
PfE	Christophe Bay, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Tiago Moreira de Sá
Renew	Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen
S&D	Udo Bullmann, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Giuseppe Lupo, Ștefan Mușoiu, Matjaž Nemeč, Carla Tavares, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Ignazio Roberto Marino, Nicolae Ștefănuță

1	-
PfE	Auke Zijlstra

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani